

MINISTERIET FOR BØRN, LIGESTILLING,
INTEGRATION OG SOCIALE FORHOLD

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 33 92 93 00
Fax. 33 93 25 18
E-mail sm@sm.dk

Dato: 30. september 2014

Sagsnr. 2014 - 7792

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 4. september 2014 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholds endelige svar på spørgsmål nr. 528 (SOU alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Spørgsmål nr. 528:

"En række lesbiske par er havnet i en juridisk fælde som følge af den nye børnelov. Loven giver de ikke-biologiske mødre (de såkaldte medmødre) ret til at blive anerkendt som juridisk mor allerede ved fødslen og altså ikke først efter tre måneder som hidtil.

Men klinikkerne har ikke vejledt kvinderne fyldestgørende, hvorved en gruppe nu er kommet i klemme. Statsforvaltningen oplyser, at sagsbehandlingen skal foregå individuelt, hvilket i en række konkrete tilfælde stiller familierne dårligere juridisk og socialt.

Vil ministeren i lyset heraf oplyse, hvor lang sagsbehandlingstid ministeren forventer, der vil være på dispensationsansøgningerne til statsforvaltningerne?"

Svar:

Da spørgsmålet vedrører Statsforvaltningen, der hører under Økonomi- og Indenrigsministeriet, har jeg bedt om bidrag til brug for besvarelsen.

Statsforvaltningen har oplyst følgende:

"Den 1. december 2013 trådte reglerne om medmoderskab i kraft. Reglerne betyder en ligestilling af par af samme køn og par af forskelligt køn i forbindelse med fader-/medmoderskabets fastslåelse.

Forud for reglernes ikrafttræden, var lesbiske par henvist til at lade ikke-fødemoderen adoptere moderens barn efter adoptionslovens § 8a. Dette

kunne kun ske, i det omfang Statsforvaltningen havde henlagt faderskabs-sagen efter børnelovens § 28, og under forudsætning af, at der blev anmodet om adoption inden 3 måneder efter barnets fødsel. I modsat fald var parterne henvist til at søge om stedbarnsadooption efter de almindelige regler.

Med de nye regler om medmoderskab i børnelovens §§ 27-27b, er der opnået en langt mere lempelig sagsgang, hvor Statsforvaltningen har mulighed for at registrere ikke-fødemoderen som medmor til barnet allerede fra barnets fødsel, i det omfang behandlingen med assisteret reproduktion er foregået med begge forældres samtykke og den anden erklærer, at vedkommende skal være barnets anden forælder. Efter § 18 i bekendtgørelse om Statsforvaltningens behandling af sager om faderskab og medmoderskab, bekendtgørelse nr. 1320 af 27. november 2013, skal samtykket gives på en af Ankestyrelsen godkendt blanket.

Samtykket skal gives inden behandling med assisteret reproduktion iværksættes. Beklageligvis er dette samtykke i en lang række sager først givet efter behandling med assisteret reproduktion er foretaget.

På trods af, at samtykket er givet efter behandlingen med assisteret reproduktion er foretaget, kan Statsforvaltningen eller domstolene efter en konkret og individuel vurdering registrere medmoderskabet i det omfang, det på baggrund af sagens omstændigheder må lægges til grund, at hensigten om medmoderskab allerede har foreligget på tidspunktet for inseminationen. Dette fremgår af pkt. 10.1 i vejledning om Statsforvaltningens behandling af sager om fader- og medmoderskab, vejledning nr. 9397 af 4. juni 2014, samt bemærkningerne til lovens § 1, nr. 32.

I en kortere periode var Statsforvaltningen af den opfattelse, at de sager, hvor samtykkeerklæringen var underskrevet efter inseminationen, skulle sendes til domstolene til afgørelse af, om medmoderskabet kunne registreres. Når der forelå et antal afgørelser herfra, ville Statsforvaltningen vurdere sagerne i overensstemmelse med den linje, domstolene havde fastlagt.

På baggrund af henvendelse af 10. september 2014 fra Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, har Statsforvaltningen ændret praksis, således at sagerne bliver behandlet i – og medmoderskabet registreret af – Statsforvaltningen, hvis intentionen om medmoderskab forelå på tidspunktet for inseminationen.

I den forbindelse kan bemærkes, at Statsforvaltningen ikke har sendt sager om medmoderskab videre til behandling ved domstolene.

Statsforvaltningens faderskabsenhed kan ikke afvise, at der vil være sager, hvor omstændighederne betyder, at Statsforvaltningen er nødt til at sende sagen videre til behandling hos domstolene.

Statsforvaltningen behandler konkret de sager, hvor samtykket er givet efter behandling med assisteret reproduktion, og hvor sagen i øvrigt er klar til afslutning, ved, at Statsforvaltningen kontakter de pågældende parter telefonisk med forespørgsel om, hvorvidt intentionen om medmoderskab allerede forelå på tidspunktet for inseminationen. Der tages i forbindelse med samtalen et notat til sagen. Svares der bekræftende på at intentionen om medmoderskab forelå på tidspunktet for behandlingen, vil Statsforvaltningen efter en konkret og individuel vurdering registrere medmoderskabet i forbindelse med barnets fødsel. Ved at rette telefonisk henvendelse til parterne, sikres, at der opnås en så hurtig og smidig sagsbehandling som overhoved muligt - uden unødige mellemekspeditioner.

Hvis samtykkeerklæringen ikke er korrekt udfyldt, eksempelvis på grund af, at vitterlighedsvidner ikke har dateret blanketten samme dag som parterne, rettes skriftlig henvendelse til parterne med henstilling om, at der udfyldes en ny samtykkeerklæring. Samtidig anmodes parterne om skriftlig at bekræfte, at intentionen har været til stede på tidspunktet for inseminationen.

I det omfang Statsforvaltningen af sagen kan se, at omstændighederne berettiger til en registrering af medmoderskabet, orienterer Statsforvaltningen de pågældende parter om, at de vil kunne forvente medmoderskabet registreret – ved gifte i forbindelse med fødslen - ved ugifte i forbindelse med modtagelse af korrekt udfyldt omsorgs- og ansvarserklæring eller anerkendelse af medmoderskabet. Dette er for at undgå, at de pågældende skal gå med tvivl om, hvorvidt Statsforvaltningen vil registrere medmoderskabet.

På nuværende tidspunkt har Statsforvaltningen ca. 50 sager om medmoderskab verserende, hvoraf hovedparten er sager, hvor samtykkeerklæringen er udfyldt, efter inseminationen er foretaget.

Statsforvaltningens faderskabsenhed har stor opmærksomhed på disse sager, og arbejdet er tilrettelagt således, at sagsbehandlingstiden begrænses mest muligt af hensyn til de pågældende kvinder. Alle sager, der er indkommet i Statsforvaltningen før den 15. september kan forventes færdigbehandlet inden udgangen af oktober 2014, naturligvis under forudsætning af, at Statsforvaltningen modtager eventuelle manglede oplysninger fra parterne uden ugrundet ophold. I den forbindelse skal også bemærkes, at der allerede i sidste uge er sket registrering i de første sager om medmoderskab.

På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at udtale sig præcist om, hvad en forventet sagsbehandlingstid vil være i fremtiden. Er blanketterne korrekt

udfyldt, kan det forventes, at sagsbehandlingstiden vil kunne begrænses til en til to uger fra modtagelsen i Statsforvaltningen.”

Jeg kan henholde mig til svaret fra Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Manu Sareen

/ Malene Vestergaard